DRUŠTVO MLADIH ISTRAŽIVAČA BOR
3. oktobra 71 19210 B O R
telefon: 030 444 241, 064 230 96 01
račun: **160 – 355773 - 48 Intesa banka AD Beograd RJ Zaječar**
PIB 100629481

www.mibor.rs
kancelarija@mibor.rs

ПРИМЕДБЕ И СУГЕСТИЈЕ
НА ЕЛАБОРАТ - КОНЦЕПТУАЛНИ МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ УВИД
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГЛАЦИЈЕ ЗА ФОРМИРАЊЕ СТАМБЕНИХ НАСЕЉА
НА ПОТЕСУ ТРУЈКАНОВ ПОТОК

1. Обзиром да се процедура за израду планских докумената темељи на правном основу, који чине Закон о планирању и изградњу („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10- одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20 и 52/21), и Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“, бр.32/2019), потребно је ускладити их и навести у одговарајућем облику.
Елаборат треба да буде урађен у складу са чланом 38. Правилника о садржини, начину и постпку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (Сл. Гласик РС бр.32/2019). То захтева да буде:

a) Дат краћи извод из докумената вишег реда (Правилник чл. 38., став 3., тачка 2.) а не да су само уопштено поменуте неке обавезе, услови и смернице из просторних планова Републике Србије, Тимочке крајине и општине Бор али не и из просторних планова посебне намене поменутих у тачки 1.4. овог Елабората. Краћи извод није дат ни из једног поменутог документа.
b) Поступити у складу са Правилником чл. 38., став 3., тачка 2. и дати опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења. Дате су метеоролошке, геолошке, хидрогеолошке карактеристике Општине али не и карактеристике предметног простора.

2. Основни циљ израде Плана детаљне регулације је утврђивање планског основа за **одрживи развој локалне заједнице** са правилима уређења и правилима грађења за формирање нових насеља за досељавање домаћинстава из (делова) насеља угрожених рударским активностима, односно, за издавање локацијских услова и

грађевинских дозвола за изградњу, уређење и опремање нових насеља.

3. Посебним циљевима Плана детаљне регулације треба предвидети услове за економски развој, заштиту животне средине и социјалну заштиту и квалитетне услове живота. Да би се такви услови створили предвиђене циљеве треба допунити следећим посебим циљевима:

а) Уређење економског дела насеља: Кина је изградила језеро "Три клисуре" и хидоелектрану на реци Јанг Це и том приликом раселила око милион становника из више од хиљаду села. Поред изградње насеља изграђени су и економски објекти који су власништво локалне заједнице да би се обебедили услови за запошљавање и економски живот расељеног стаовиштва. Најчешће су грађени стакленици за производњу раног воћа и поврћа а инвеститор (држава) је гарантовала откуп и тржиште за производе. Исти прицип који је примењен у Кини треба применити и у овом случају. Тиме би се приступило реализацији циљева одрживог развоја а Град Бор би оправдао награду за допринос одрживом равоју која му је додељена ове године. Посеба циљ би био: "**утврђивање намене простора и подела на просторне потцелине за економске објекте у власиштву локалне заједнице.**"

b) Природни услови за реализацију овог циља постоје. Треба предвидети постављање соларних панела на стамбеним и економским објектима. Добила би се електрична енергија која би се користила за покретање топлотних пумпи које користе геотермалну енергију којом је овај простор богат. Тиме би се остварио још један циљ: **"Изградња насеља са нултом нето емисијом угљеника"** и допринело реализацији националних циљева који су предвиђени нацртима докумената: Стратегија заштите животне средине Републике Србије, националним енергетским и климатским планом и планом прилагођавања климатским променама који се морају примењивати у свим пројектима и активостима. Планираним мерама би се могло конкурисати за финансијске субвенције предвиђене наведеним националним стратегијама и плановима, законским и подзаконским актима.

c) Као што је речено у претходној тачци дефинисати посебан циљ: **"Изградња насеља са нултом нето емисијом угљеника".** Постоје значајне могућности за коришћење обновљивих извора енергије на овом простору: сунца, ветра, геотермалне енергије и биомасе о чему постоје богати литерарни подаци. Просторним планом посебне намене за рудник Чукару Пеки предвиђена је обавеза инвеститора да обучава локално стаовиштво о коришћењу жетвених остатака за грејање. То треба предвидети и овим планом као и предвидети коришћење наведених извора обновљиве енергије. (Видети: СТУДИЈА НПЕЕ, евиденциони број ЕЕ704-1052А, Београд 2004 и Потенцијалност Републике Србије са аспекта подземних вода и геотермалних ресрса, Репблика Србија, Геолошки завод Србије, Београд, 2021.)

d) Посебан циљ Плана детаљне регулације треба да буде "**Каналисање и пречишћавање отпадних вода".**

e) Уместо циља; третман животињског и другог отпада у насељима и др. поставити циљ **"Управљање свим врстама отпада".**

f) Треба дефинисати посебан циљ: **Изградња објеката намењених здравственој заштити, образовању, социјалним, културним и спортским потребама становника"**

4. У поглављу "Рокови израде плана детаљне реглације" се не наводе рокови за израду Стратешке процене утицаја на животну срадину који треба да буду дати у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину(Сл. Гласник РС бр. 135/2004 И 88/2010). Процена се ради истовремено са ПДР-ом и истовремено се обавља јавни увид и презентација. Потребно је прибавити сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине. Гантограмом то није предвиђено. **Допунити гантограм.**

5. У прилогу ПРИЛОГ I: ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПРЕСЕЉЕЊА ДОМАЋИНСТАВА ИЗ КРИВЕЉА И (ДЕЛОВА) ДРУГИХ НАСЕЉА УГРОЖЕНИХ РУДАРСКИМ АКТИВНОСТИМА на страни 19 набројани су радови на комуналном опремању нове локације за групно пресељење којима нису предвиђени сви потребни радови и објекти те треба допунити:

a) Системи за пречишћавање отпадних вода,
b) Изградња економских објеката који ће бити у власништву локалне заједнице ради запошљавања локалног становништва у циљу одрживости локалне заједнице.
c) Изградња објеката високе енергетске ефиксности,
d) Изградња објеката и инсталација за коришћење обновљивих извора енергије,
e) Изградња баријера звучне изолације од саобраћаја на регионалним и локалним саобраћајницама.
f) Изградња објеката и инфраструктуре за управљање свим врстама отпада.

6. У Прилогу II: ГАНТОГРАМ – ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ИЗРАДИ, РАЗМАТРАЊУ И ДОНОШЕЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ТРИ НАСЕЉА У БОРУ (ПДР) нису предвиђене активности на изради Стратешке процене утицаја на животну средину те их треба додати..

7. У Прилогу III: Активности на уређењу локација(е) за насељавање и изградњи нових(ог) насеља није предвиђена израда и имплементација Стратешке процене утцаја на животну средину те је треба додати.

Друштво младих истраживача Бор